2E BESTUURSRAPPORTAGE 2026

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE 3
INLEIDING 4
PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING 10
Thema I: De groei en ontwikkeling van de stad 10
Thema II: De duurzame stad 10
Thema III: Het beheer van de stad 11
PROGRAMMA 2: ECONOMIE, WERK EN ONTWIKKELING 15
Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid 15
Thema II: Recreatie en toerisme 16
PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING 18
Thema I: Inkomen 18
Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie 18
Thema III: Sociaal domein - WMO 19
Thema IV: Sociaal domein - Jeugd 21
Thema V: Onderwijs en ontwikkeling 21
Thema VI: Sport 22
Thema VII: Cultuur 22
Thema VIII: Welzijn 23
PROGRAMMA 4: BURGER EN BESTUUR 28
Thema I: Dienstverlening (extern) 28
Thema II: Burger en samenwerking 28
Thema III: Veiligheid samenleving 28
PROGRAMMA 5: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN 29
PROGRAMMA 6: BEDRIJFSVOERING 31
Thema V: Bedrijfsvoering algemeen 31
VOORTGANG RISICO'S 33
BIJLAGEN 35

Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de 2e bestuursrapportage 2026. Deze rapportage is opgezet als een afwijkingenrapportage met peildatum 1 september 2026. In het najaar van 2025 is de Programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027–2029 opgesteld, die u in november 2025 heeft vastgesteld.
Via deze bestuursrapportage rapporteert het college over de voortgang van de uitvoering van de doelstellingen uit de Programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027–2029 en worden de afwijkingen nader toegelicht.

In de programma's zijn alle doelstellingen, inspanningen en acties van de gemeente opgenomen. Bij het opstellen van de begroting 2026 heeft een eerste technische verbeterslag van de doelstellingen plaatsgevonden. Een verdere, ook inhoudelijke, kwaliteitsverbetering kan plaatsvinden aan de hand van het nog te verwachten raadsprogramma.

De voortgang van de doelstellingen wordt gepresenteerd met behulp van een stoplichtmodel. Inhoud en planning worden vanaf deze rapportage in één stoplicht samengevoegd. De drie kleuren voor de realisatie van beleid op inhoud en planning betekenen het volgende:

- Groen: doel is gerealiseerd en verloopt conform de prognose in de begroting;
- Oranje: realisatie van het doel conform de prognose in de begroting is onzeker en/of bijsturing van beleid is gewenst;
- Rood: realisatie van het doel verloopt niet conform de prognose in de begroting.

Voor doelstellingen die als groen zijn beoordeeld, wordt geen nadere toelichting gegeven. Alleen de als oranje of rood beoordeelde doelstellingen zijn voorzien van een toelichting.

De bestuursrapportage geeft per programma ook inzicht in de verwachte financiële mee- en tegenvallers (afwijkingen). Deze financiële afwijkingen zijn per programma opgenomen en toegelicht. Conform de Financiële verordening zijn in deze rapportage alleen financiële afwijkingen van € 25.000 en hoger opgenomen.

Daarnaast worden in deze bestuursrapportage de ontwikkelingen en de risico's toegelicht. Om de leesbaarheid van de rapportage te vergroten, kunt u de lijst met afkortingen raadplegen. Hierin zijn de meest voorkomende afkortingen binnen de Planning & Control-documenten opgenomen. Klik Hier voor de lijst.

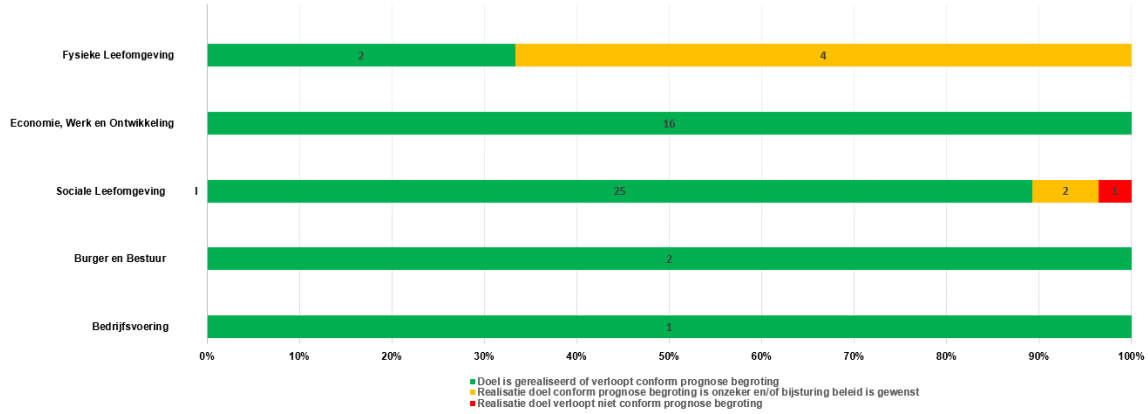
Op hoofdlijnen laat deze bestuursrapportage zien dat de uitvoering van de doelstellingen grotendeels op koers ligt. Van de in totaal 53 opgenomen doelstellingen zijn er 46 als groen beoordeeld. Dit betekent dat het merendeel van de doelstellingen volgens planning verloopt. Daarnaast zijn 6 doelstellingen als oranje en 1 doelstelling als rood beoordeeld. Deze doelstellingen zijn voorzien van een nadere toelichting, waarbij wordt ingegaan op de oorzaak van de afwijking en de eventuele bijsturing die nodig is.

Financieel laat de 2e bestuursrapportage 2026 een negatief beeld zien. Per saldo wordt voor 2026 een negatief resultaat van € 1,2 miljoen verwacht. Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door hogere uitgaven aan tweedelijns jeugdzorg dan begroot. Op basis van de actuele prognose van de regio JeugdFV wordt hiervoor, aanvullend op de bijraming in de 1e bestuursrapportage ad € 3,2 miljoen, incidenteel € 3,5 miljoen bijgeraamd. In de Programmabegroting 2026-2029 was voor deze kostenontwikkeling reeds een risico opgenomen.

Tegenover dit nadeel staat een substantiële meevaller. Er ontstaat namelijk een voordeel van circa € 1,4 miljoen door lagere rentelasten en/of hogere renteopbrengsten.

Samenvatting beleidsmatige verantwoording 2e bestuursrapportage 2026

Omschrijving (toelichting)

Investeringsbudget

In deze bestuursrapportage wordt, naast de afwijkingen binnen de reguliere exploitatie, ook een voorstel gedaan voor een aanpassing van meerdere investeringsbudgetten. De financiële structurele effecten van deze aanpassingen zijn niet meegenomen in de programmabegroting 2027-2030. Hieronder worden de voorstellen toegelicht.

Tijdelijke huisvesting Johannes Calvijnschool – Dokter Colijnstraat 70 € 300.000
Vanwege de sloop van het huidige schoolgebouw en de daaropvolgende realisatie van de nieuwbouw van IKC Johannes Calvijnschool is vanaf 2027 tijdelijke huisvesting noodzakelijk. Hiervoor wordt het pand aan de Dokter Colijnstraat 70 tijdelijk geschikt gemaakt voor onderwijsgebruik.
Om het pand veilig, geschikt en gebruiksklaar op te leveren, is een investering van € 300.000 noodzakelijk. Het bedrag is gebaseerd op een actuele kostenraming en omvat bouwkundige werkzaamheden, installatiewerkzaamheden, terreinwerkzaamheden, voorbereidings- en advieskosten.

Aanpassing investeringsbudget Wegen € 1.375.000 aan extra uitgaven en €715.000 aan extra inkomsten

De aanhoudende geopolitieke spanningen en ontwikkelingen in het Midden-oosten hebben geleid tot een fors oplopende brandstofprijs. Deze prijsstijging heeft directe gevolgen op de lopende infrastructurele werkzaamheden, onderhoudscontracten in de openbare ruimte en aanbestedingen die nog moeten plaatsvinden. Aannemers en leveranciers geven aan dat hun materieel- en transportkosten flink zijn gestegen. De eerste opdrachtnemers claimen, op basis van de bepalingen in de UAV (uniforme administratieve voorwaarden), meerkosten die voortvloeien uit de gestegen brandstofprijzen. Voor 2026 verwachten we voor 2 projecten meerkosten. De reconstructie in wijk de Pol zal op basis van de huidige prijsindexen in totaal voor rioolkosten en wegen € 860.000 hoger uitvallen. Voor de extra rioolkosten ad € 500.000 is er dekking uit het beschikbaar gestelde investeringsbudget voor riolering. Voor wegen is een aanvullend budget benodigd van € 360.000.

De reconstructie Wiekslag/Pionier (wegenproject) zalrekening houdend met de prijsindexen- € 1.605.000 meer kosten dan de oorspronkelijke raming. Voor dit project is dekking gevonden voor € 590.000 uit overschotten van al afgeronde projecten. Daarnaast is er een subsidie aangevraagd en toegekend van € 715.000 welke inkomsten nog niet zijn geraamd.

Aanpassing investeringsbudgetten voor 2027:
- Openbare verlichting € 120.000
- Wegen € 1.650.000

De hierboven genoemde prijsstijgingen die aannemers en leveranciers melden als gevolg van geopolitieke spanningen in het Midden-oosten hebben ook op de overige lopende infrastructurele werkzaamheden, onderhoudscontracten in de openbare ruimte en aanbestedingen die nog moeten plaatsvinden, betrekking. Voor 2027 verwachten we een prijsstijging van minimaal 20%. Daarom stellen we voor om het investeringsbudget 2027 voor wegen met € 1.650.000 te verhogen en het investeringsbudget voor openbare verlichting te verhogen met € 120.000.

Aanvullend investeringsbudget Openbare verlichting € 312.000
Met de heroverwegingen is besloten de conventionele verlichting versneld te vervangen door ledverlichting met waaklicht. Eind 2025 is gestart met de uitvoering, die doorliep in 2026. Daarbij is een deel van de voor 2027 geplande vervanging al in 2026 uitgevoerd.
Voor dat deel geldt dat het investeringsbudget 2026 wordt overschreden, terwijl het bijbehorende bedrag in het investeringsbudget 2027 vrijvalt. Het gaat om een verschuiving tussen jaarschijven, het bedrag wordt in 2027 afgeraamd en in 2026 bijgeraamd, wat budgettair neutraal is.
Daarnaast is sprake van een hogere prijsindexatie als gevolg van de onrust in het Midden-Oosten. Alleen dat deel is een werkelijke aanvullende investeringsvraag, omdat het niet uit het budget 2027 kan worden gedekt. In het budget 2027 is een index van 3% opgenomen, die vrijvalt nu het werk eerder is uitgevoerd.

Aanpassing investeringsbudgetten (verhoging uitgaven en inkomsten beiden met € 347.000):
Het investeringsbudget voor het project Stadspark wordt verhoogd met in totaal € 347.000. Hiervan wordt € 66.150 gedekt uit de rijkssubsidie ‘Stimulering Schoon en Emissieloos Bouwen (SPUK SEB26)’. Daarnaast wordt € 280.441 gedekt uit een subsidie van de provincie Utrecht op grond van de regeling Bereikbaarheid 2025-2029 Provincie Utrecht ten behoeve van het project Fietsstraat Stadspark Veenendaal.

Saldo 2e bestuursrapportage 2026

Deze 2e bestuursrapportage 2026 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) resulteert in een negatief saldo van € 1.238.000 voor 2026. Voorgesteld wordt dit resultaat te onttrekken aan de algemene reserve.

Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen.

Financieel ontwikkelingen

Het financiële vertrekpunt voor deze rapportage is de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Vervolgens zijn de meerjarige gevolgen van deze Programmabegroting, de structurele effecten vanuit de decemberwijziging 2025 en de eerste bestuursrapportage 2026 meegenomen bij de bepaling van het vertrekpunt.

In deze tabel zijn in het meerjarenbeeld slechts de effecten van de beide bestuursrapportage gepresenteerd. Het meerjarenbeeld wordt echter door meer ontwikkelingen beïnvloed zoals gepresenteerd in de kaderbrief 2027-2030 en in de programmabegroting 2027-2030 die simultaan wordt opgesteld. De programmabegroting geeft het complete actuele beeld.

bedragen x € 1.000	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Saldi Programmabegroting 2026-2029	0	305	404	783
1e bestuursrapportage 2026	-2.534	225	225	225
Verrekening saldo 1e bestuursrapportage 2026 met de algemene reserve	2.534	-225	-225	-225
2e bestuursrapportage 2026	-1.238	-96	4	4
Saldo na 2e bestuursrapportage 2026	-1.238	-96	4	4

.

Financiële effecten 2e bestuursrapportage 2026

Hieronder treft u een totaaloverzicht aan van de financiële effecten en ontwikkelingen voor de jaren 2026 tot en met 2029, zoals deze in deze rapportage zijn opgenomen.

In de bestuursrapportage hebben we een splitsing aangebracht tussen:

- financiële ontwikkelingen (afwijkingen) die effect hebben op het begrotingssaldo; deze ontwikkelingen zijn opgenomen en toegelicht bij de diverse programma's;
- budgettair neutrale afwijkingen; deze ontwikkelingen hebben geen effect op het begrotingssaldo, maar kunnen wel programma-overstijgend zijn en zijn opgenomen in bijlage 1.

In het onderstaande financiële overzicht zijn ook de structurele gevolgen opgenomen van ontwikkelingen die zich in 2026 voordoen. Het gaat hierbij om ontwikkelingen binnen het bestaande beleid. De structurele gevolgen worden betrokken bij de Programmabegroting 2027–2030. In bijlage 2 vindt u een overzicht van deze structurele mutaties.

Financiële effecten voor 2026

Op basis van deze rapportage laat het begrotingsjaar 2026 een negatief saldo zien van € 1.238.000. De grootste afwijkingen die van invloed zijn op dit resultaat betreffen onder andere:
- Jeugdhulp (€ 3.495.000 nadeel)
- Diverse rente voordelen (1.417.000 voordeel)
- Organisatiebudget (€ 700.000 voordeel)

Voorgesteld wordt om het nadeel van € 1.238.000 te onttrekken aan algemene reserve.

Financiële effecten voor 2027-2029

In de rapportage worden meerdere financiële ontwikkelingen gemeld die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2027-2029. U vindt deze ontwikkelingen terug bij de diverse programma's.
Per saldo is sprake van de volgende afwijkingen:
- 2027 € 96.000 nadelig
- 2028 € 4.000 voordelig
- 2029 € 4.000 voordelig.

Bedragen x €1.000

Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	2.042	466	366	366
Baten	2.333	370	370	370
A. Saldo van baten en lasten 2e bestuursrapportage 2026	**290**	**-96**	**4**	**4**
Onttrekkingen	100	0	0	0
Stortingen	1.628	0	0	0
B. Mutaties reserves 2e bestuursrapportage 2026	**-1.528**	**0**	**0**	**0**
Totaal 2e bestuursrapportage 2026 (A+B)	**-1.238**	**-96**	**4**	**4**

Samenvatting financiële afwijkingen 2e bestuursrapportage 2026

Hieronder vindt u de financiële afwijkingen per programma.

Bedragen x €1.000

Programma	Raming 2026				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Fysieke Leefomgeving					
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	**0**	**0**	**100**	**628**	**-528**

Programma	Raming 2026				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
2.1A - Verkeer en vervoer	847	370	0	0	-477
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	175	0	0	0	-175
5.7C - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-300	0	0	0	300
7.4D - Milieubeheer	42	0	0	0	-42
7.5A - Begraafplaatsen	100	300	0	0	200
8.1C - Ruimtelijke Ordening	80	0	0	0	-80
8.3A - Wonen en bouwen	0	628	0	0	628
Totaal 1 Fysieke Leefomgeving	944	1.298	100	628	-174
2 Economie, Werk en Ontwikkeling					
3.1A - Economische ontwikkeling	100	0	0	0	-100
3.4B - Economische promotie	75	0	0	0	-75
Totaal 2 Economie, Werk en Ontwikkeling	175	0	0	0	-175
3 Sociale Leefomgeving					
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	0	0	0	1.000	-1.000
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-133	0	0	0	133
6.1H - Samenkracht en Burgerparticipatie	-1.000	0	0	0	1.000
6.22A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	35	0	0	0	-35
6.5B - Arbeidsparticipatie	0	38	0	0	38
6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	2.141	0	0	0	-2.141
6.753 - Jeugdhulp ambulant landelijk	69	0	0	0	-69
6.762 - Jeugdhulp met verblijf regionaal	992	0	0	0	-992
6.763 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	116	0	0	0	-116
6.792 - PGB Jeugd	104	0	0	0	-104
6.821 - Jeugdbescherming	119	0	0	0	-119
6.822 - Jeugdreclassering	19	0	0	0	-19
Totaal 3 Sociale Leefomgeving	2.462	38	0	1.000	-3.424
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien					
0.5 - Treasury	-480	473	0	0	953
0.61 - OZB-woningen	0	195	0	0	195
0.62 - OZB niet-woningen	0	328	0	0	328
0.8 - Overige baten en lasten	-814	0	0	0	814
Totaal 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-1.294	996	0	0	2.290
6 Bedrijfsvoering					
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	105	0	0	0	-105
0.4Q - Overhead (Belastingen)	50	0	0	0	-50
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	-200	0	0	0	200
9.922 - Algemeen Wijkservice	300	0	0	0	-300
9.924 - Algemeen RO & bouwen	-300	0	0	0	300
9.929 - Algemeen Werk en Inkomen - Regie	-200	0	0	0	200
Totaal 6 Bedrijfsvoering	-245	0	0	0	245
Gerealiseerd resultaat	2.042	2.333	100	1.628	-1.238

Financieel perspectief na verwerking 2e bestuursrapportage 2026

bedragen x € 1.000	Raming 2026
Saldo voor 1e bestuursrapportage 2026	0
1e bestuursrapportage 2026	-2.534
2e bestuursrapportage 2026	-1.238
Financieel perspectief na 2e bestuursrapportage 2026	**-3.772**

tussentijds worden de saldi verrekend met de algemene reserve

Prognose stand algemene reserve

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van de algemene reserve. In deze prognose is rekening gehouden met het saldo van deze bestuursrapportage.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2026
Stand per 1/1	37.937
Resultaat Jaarstukken 2025	7.694
1e bestuursrapportage 2026	-2.534
2e bestuursrapportage 2026	-1.238
Prognose stand algemene reserve per 31-08-2026	**41.859**

Programma 1: Fysieke leefomgeving

Thema I: De groei en ontwikkeling van de stad

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Een excellente leefstad met een goede balans in de ruimtelijke functie, nu en in de toekomst.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. De Omgevingsvisie vormt de basis voor de ontwikkeling en uitbreiding van de stad. In 2026 worden omgevingsprogramma's vastgesteld.

Inhoud en Planning (indicator)

Inhoud en Planning (toelichting)

In 2026 maken wij een doorstart om te komen tot actualisatie van de omgevingsvisie. Samen met de raad stellen wij hiervoor een routeplan vast. In dit raadsvoorstel wordt voorgesteld om de hiermee gemoeide kosten in 2026 te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2026 en de raming van de benodigde middelen voor 2027 en 2028 op te nemen in de Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030.

I.a.2. In het verlengde van de verstedelijkingstrategie en het Regionaal Ruimtelijk Programmeren, en samen met de partners in Regio Foodvalley, komen we in 2026 tot een gedragen keuze voor een volgend ontwikkelgebied.

Inhoud en Planning (indicator)

I.a.3. In het verlengde van het pact Groen Groeit Mee (Provincie Utrecht) werken we aan de versterking van natuurontwikkeling en inrichting van een recreatief uitloopgebied 'De Roode Haan'.

Inhoud en Planning (indicator)

Inhoud en Planning (toelichting)

Een extern bureau heeft in samenspraak met de provincie, betrokken gemeenten en het waterschap, aan een kansenkaart gewerkt. In deze kansenkaart worden zowel kansen vanuit Groen Groeit Mee als vanuit het UPLG (Utrechts Programma Landelijk Gebied) verwerkt. Betrokken partijen bekijken samen hoe, wanneer en aan welke kansen verder uitvoering wordt gegeven.

Thema II: De duurzame stad

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal is in 2030 voor 50% circulair als tussenstap naar een volledig circulair Veenendaal in 2050.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1 Met het programma Circulair Veenendaal 2025 - 2030 werken we aan de maatregelen die nodig zijn om in 2030 op koers te liggen richting een 100% circulaire stad in 2050.

Inhoud en Planning (indicator)

Inhoud en Planning (toelichting)

Afgelopen periode is met name ingezet op interne acties en projecten richting bewoners. Komende periode wordt extra ingezet op de ontwikkeling van projecten met bedrijven om de gestelde ambities voor 2030 te realiseren.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Veenendaal heeft in 2050 een duurzaam energiesysteem dat 100% op hernieuwbare energiebronnen draait en klimaatneutraal (CO2-emissieloos) is.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1 Met het programma Energie 2026 - 2030 werken we aan de maatregelen die nodig zijn om in 2030 op koers te liggen richting een duurzaam energiesysteem in 2050.

Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Veenendaal is in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1 Met het programma Groene groei en Klimaat 2025 - 2030 werken we aan de maatregelen die nodig zijn om in 2030 op koers te liggen richting een 100% groene, waterrobuuste en klimaatbestendige stad in 2050.

Inhoud en Planning (indicator)

Inhoud en Planning (toelichting)

Er wordt nog gewerkt aan het definitief maken van het programma Groen, Blauw en Klimaat. Bij een eerste evaluatie bleek dat veel beschreven doelen nog een aanscherping behoeven waardoor het plan niet goed te monitoren is. In het 4e kwartaal 2026 is het aangescherpte programmaplan gereed. Ondertussen werken wij wel aan de doelen, zoals het stimuleren van meer groen en schaduw. Veel onderwerpen zitten echter nog in een planfase, de stap naar de uitvoering moet nog worden gemaakt.,

Thema III: Het beheer van de stad

Omschrijving (toelichting)

Voor thema III: Het beheer van de stad zijn geen maatregelen opgenomen.

Financiële ontwikkelingen Fysieke leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten				
2.1A - Verkeer en vervoer	**847**	**455**	**455**	**455**
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**175**	**175**	**175**	**175**
5.7C - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**-300**	**-300**	**-300**	**-300**
7.4D - Milieubeheer	**42**	**0**	**0**	**0**
7.5A - Begraafplaatsen	**100**	**0**	**0**	**0**
8.1C - Ruimtelijke Ordening	**80**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten	**944**	**330**	**330**	**330**
Baten				
2.1A - Verkeer en vervoer	**370**	**370**	**370**	**370**
7.5A - Begraafplaatsen	**300**	**0**	**0**	**0**
8.3A - Wonen en bouwen	**628**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**1.298**	**370**	**370**	**370**
Saldo van baten en lasten	**354**	**40**	**40**	**40**
Onttrekkingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	**100**	**0**	**0**	**0**
Totaal Onttrekkingen	**100**	**0**	**0**	**0**
Stortingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	**628**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**628**	**0**	**0**	**0**
Saldo mutaties reserves	**-528**	**0**	**0**	**0**
Totaal 2e bestuursrapportage	**-174**	**40**	**40**	**40**

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

2.1A - Verkeer en vervoer (nadeel € 672.000, neutraal € 175.000)

Wegen straten pleinen (nadeel € 165.000)
De winterse omstandigheden van begin dit jaar hebben geleid tot schade aan de wegen. De exacte omvang en gevolgen hiervan zijn zoals aangekondigd in de eerste bestuursrapportage in kaart gebracht. De benodigde herstelmaatregelen en bijbehorende kosten worden geschat op € 165.000. In de begroting was geen rekening gehouden met deze onverwachte uitgaven.

Wegen, straten, pleinen (budgettair neutraal :verhoging lasten met dekking uit stelpost voor de groei ad € 175.000).
De kosten op de post ‘wegen, straten, pleinen, zijn toegenomen als gevolg van toeame van het te onderhouden areaal. De raming voor de kosten wordt hiertoe structureel verhoogd met € 175.000. Het betreft een budgettair neutrale bijraming doordat dit gedekt wordt door een evengrote aframing van de stelpost voor de groei

Gladheidsbestrijding (nadeel € 227.000)
Door de aanhoudende winterse omstandigheden aan het begin van het jaar heeft ACV vaker en intensiever gestrooid en sneeuw geruimd om de veiligheid op de wegen te waarborgen. Zoals aangegeven in de eerste bestuursrapportage heeft ACV daardoor extra personeel en materieel ingezet, wat ook heeft geleid tot een hoger verbruik van strooizout en brandstof. Dit heeft geleid tot hogere kosten dan vooraf begroot. Als gevolg hiervan wordt het budget voor gladheidsbestrijding met € 227.000 bijgesteld.

Bestratingen van derden (nadeel € 280.000)
Bij het vaststellen van de Algemene verordening Ondergrondse Infrastructuur is ook de benodigde hoogte van de leges ter dekking van de kosten aangepast. Dit is echter nog niet structureel in de gemeentelijke begroting verwerkt. Daarnaast zien we ook een stijging van het aantal vergunningsaanvragen. Voorgesteld wordt om de inkomsten structureel te verhogen met € 370.000 (zie baten 2.1 Verkeer en Vervoer) en de uitgaven structureel te verhogen met € 280.000.

5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie (voordeel € 300.000, neutraal € 175.000 stelpost groei)
Openbaar groen (neutraal € 175.000)
Structurele bijstelling areaal uitbreiding ten laste van stelpost Groei van € 175.000. Het betreft een separate aanvraag naast de areaaluitbreiding wegen op taakveld 2.1A; beide worden gedekt uit de stelpost Groei (samen € 350.000) en zijn budgettair neutraal.

Wijkservice onderhoud groenvoorziening (voordeel € 300.000)
De afgelopen jaren neemt het aantal medewerkers dat via IW4 wordt gedetacheerd af. Hierdoor wordt een deel van het beschikbare budget voor IW4 niet langer ingezet voor detachering, maar voor de inhuur van aannemers om de werkzaamheden in de openbare ruimte van Veenendaal uit te voeren.De raming van inhuur van aannemers vindt plaats binnen het personeelsbudget en vindt niet direct plaats op het taakveld onderhoud groenvoorziening waar de opdrachtverlening aan IW4 uit betaald werd, vandaar dat € 300.000 budgetneutraal overgeheveld wordt naar het personeelsbudget (zie voor deze mutatie taakveld 9.922 Algemeen Wijkservice onder programma 6 Bedrijfsvoering).

7.4D - Milieubeheer (nadeel € 42.000)
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU), energiearmoede. Deze uitkering, ad € 42.000, is in december 2025 ontvangen maar per abuis als jaarrekeningresultaat geboekt. Deze middelen worden echter nog per 2026 besteed vanuit het programma Energietransitie Veenendaal.

7.5A - Begraafplaatsen (neutraal € 100.000)
Het aantal nieuwe grafuitgiften daalt door de toename van crematies, natuurbegraven en de nabijheid van natuurbegraafplaats Prattenburg. Hierdoor is de exploitatie van de begraafplaats en het rouwcentrum sinds 2022 niet meer kostendekkend. Op basis van een bijgestelde prognose voor 2026 wordt een exploitatietekort verwacht van circa € 100.000. Dit kan nog gedekt worden uit de egalisatiereserve.

8.1C - Ruimtelijke ordening (nadeel € 80.000)
In 2026 maken wij een doorstart om te komen tot actualisatie van de omgevingsvisie. De raad heeft hiertoe een routeplan vastgesteld. In dit raadsvoorstel wordt voorgesteld om de hiermee gemoeide (externe) kosten in 2026 te verwerken in deze 2e bestuursrapportage 2026 (en de raming van de benodigde middelen voor 2027 en 2028 op te nemen in de Programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030).

<u>Baten</u>
2.1A - Verkeer en vervoer (voordeel € 370.000)
Het betreft de hogere legesopbrengst uit de Algemene verordening Ondergrondse Infrastructuur. Het bedrag in de batentabel blijft ongewijzigd.

7.5A - Begraafplaatsen (voordeel € 200.000, neutraal € 100.000)
Bij de 1e bestuursrapportage 2026 zijn de baten van de begraafplaats met € 300.000 verlaagd. Op basis van de realisatie over het eerste halfjaar blijkt die bijstelling niet nodig, de opbrengsten komen hoger uit dan bij de 1e bestuursrapportage werd verwacht. Deze aframing wordt daarom teruggedraaid. Per saldo resteert voor 2026 een exploitatietekort van ongeveer € 100.000, dat in 2026 volledig wordt gedekt uit de egalisatiereserve begraafplaatsen.

8.3A - Wonen en bouwen (neutraal € 628.000)
Bovenwijkse voorzieningen (neutraal € 394.000)
Van ontwikkelende partijen zijn bijdragen ontvangen voor €394.000 ontvangen voor zogenoemde projectoverstijgende kosten en bovenwijkse voorzieningen. Bij deze bestuursrapportage wordt de raming van deze inkomsten in de begroting hierop aangepast (verhoogd). Daarnaast wordt een even hoge storting geraamd in de bestemmingsreserve gebiedsoverstijgende investeringen (voorheen: bovenwijkse voorzieningen). Dit is in overeenstemming met hetgeen is bepaald bij de vaststelling van het programma kostenverhaal en financiële bijdragen.

Sociale Woningbouw vereveningsfonds (neutraal € 234.000)
De raming van de ontvangen bedragen van ontwikkelaars ten behoeve van storting in de reserve Vereveningsfonds Sociale Woningbouw (SWB).

Reservemutatie

Onttrekking
Egalisatiereserve Begraafplaatsen € 100.000
zie toelichting taakveld 7.5A Begraafplaatsen

Storting
Bovenwijkse voorziening € 394.000
zie toelichting taakveld 8.3A wonen en bouwen.

Vereveningsfonds Sociale Woningbouw € 234.000
zie toelichting taakveld 8.3A Wonen en bouwen.

Risico's / ontwikkelingen Fysieke leefomgeving

Onvoorziene kostenstijgingen
De aanhoudende geopolitieke spanningen en ontwikkelingen in het midden-oosten, hebben geleid tot fors oplopende prijsindexen op materialen en brandstoffen. Deze oplopende indexeb hebben directe impact op zowel lopende infrastructurele werkzaamheden als op aanbestedingen die plaats moeten gaan vinden.
Aannemers en leveranciers geven aan dat zij prijsstijgingen verwachten in hun materieel- en transportkosten. Bij lopende werken is het aannemelijk dat opdrachtnemers, volgens de bepalingen in de UAV, meerkosten zullen claimen die voortvloeien uit de gestegen brandstofprijzen. De omvang wordt nu steeds meer zichtbaar in de projecten.
Gezien de beperkte beïnvloedbaarheid van dit risico en de potentieel aanzienlijke financiële impact wordt verwacht dat er in de komende periode meerkosten ontstaan als gevolg van onvoorziene kostenstijgingen. Wanneer er meer inzicht is in de financiële gevolgen, wordt dit verwerkt in decemberwijziging 2026.

Verhogen plafond duurzaamheidsleningen
Sinds januari 2018 worden duurzaamheidsleningen verstrekt, waarvan veelvuldig gebruik van wordt gemaakt. Deze leningen voorzien in een duidelijke behoefte en leveren een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van het programma Energie Transitie Neutraal Veenendaal (ENTV). In 2024 is de overstap gemaakt naar de nieuwe Duurzaam Wonen leningen. Budgettair is er in 2026 en volgende jaren financiële ruimte beschikbaar in het programmaplan ENTV voor de dekking van de rentekosten van de nieuwe leningen. In deze berap informeren we u dat het totale plafond van verstrekte leningen sinds 2024 wordt verhoogd van €1.000.000,- naar € 1.350.000, - in 2026.

Programma 2: Economie, Werk en Ontwikkeling

Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Voldoende arbeidsplaatsen in relatie tot het aantal woningen met als uitgangspunt één woning - één baan.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. We organiseren jaarlijks een startersevent en informeren en ondersteunen startende ondernemers bij vragen.
Inhoud en Planning (indicator)

I.a.2. We organiseren tweejaarlijks een tevredenheidsonderzoek, we voeren het relatie- en accountmanagement uit, het plan van aanpak ondernemersdienstverlening en stimuleren samenwerking/netwerkvorming met ondernemers .
Inhoud en Planning (indicator)

I.a.3. We maken de bedrijventerreinen aantrekkelijk voor ondernemers.
Inhoud en Planning (indicator)

I.a.4. We voeren de programma's ENV, Groen en Klimaat, Circulair uit, we voeren de Verstedelijkingsstrategie uit en leveren een bijdrage aan het Werklandschap van de Toekomst.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Veenendaal wil een vitale economie stimuleren, waarbij ICT de stuwende kracht is voor zowel innovatief als breed mkb. Hierbij zoeken wij natuurlijke koppelkansen met Food en Tech.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Het ecosysteem in kaart brengen en de witte vlekken vullen (door regelmatig overleg met o.m. ICT Campus, ICT Valley, regionale ontwikkelingsmaatschappijen en kennisinstellingen).
Inhoud en Planning (indicator)

I.b.2. We bevorderen de koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarktkansen via ICT Campus, door ontwikkeling van flexibel diploma- en certificatenonderwijs en een matchingsplatform.
Inhoud en Planning (indicator)

I.b.3. We ondersteunen innovatieprojecten op basis van cross-overs tussen ICT en Agrofood, door kansrijke initiatieven te koppelen aan een ecosysteem van financiering, businesscoaches en wetenschap.
Inhoud en Planning (indicator)

I.b.4. Mogelijk maken van planologisch en flankerend beleid voor het realiseren van fysieke locatie(s) t.b.v. hub(s) voor ict en ict-agrofood cross-overs.
Inhoud en Planning (indicator)

I.b.5. Groeikansen creëren en verzilveren.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. We realiseren ruimte voor bedrijvigheid.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. Waar mogelijk intensiveren we bestaande bedrijventerreinen.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1. Uitvoeren van het Actieplan Vitale Binnenstad 2025-2026 met daarin de speerpunten Complete Binnenstad, aantrekkelijke en toegankelijke binnenstad, innovatieve binnenstad en goed georganiseerde binnenstad.
Inhoud en Planning (indicator)

I.d.2.Met #DitisVeenendaal werken gemeente, cultuur, bedrijfsleven en diverse maatschappelijke partijen samen om Veenendaal op de kaart te zetten als interessante vestigingsplaats voor bedrijven en als dé stad om te winkelen en recreëren.
Inhoud en Planning (indicator)

Thema II: Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Met #DitisVeenendaal voorzien wij zowel online als offline onze eigen inwoners en toeristen van informatie over wat er te doen is in Veenendaal.
Inhoud en Planning (indicator)

II.a.2. Toename van de bekendheid van Veenendaal in de regio door het profileren van evenementen die passen bij het DNA van Veenendaal.
Inhoud en Planning (indicator)

II.a.3. Samen met het Routebureau Utrecht leggen wij een nieuw wandel- en fietsknooppuntennetwerk aan in Veenendaal dat aansluit op de rest van de regio.
Inhoud en Planning (indicator)

II.a.4. Het gebruik van duurzame mobiliteit van en naar recreatiegebieden vergroten.
Inhoud en Planning (indicator)

Financiële ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten				
3.1A - Economische ontwikkeling	**100**	**100**	**0**	**0**
3.4B - Economische promotie	**75**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten	**175**	**100**	**0**	**0**
Saldo van baten en lasten	**-175**	**-100**	**0**	**0**
Totaal 2e bestuursrapportage	**-175**	**-100**	**0**	**0**

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

3.1A - Economische ontwikkeling (nadeel € 100.000)
Conform het amendement ‘Reservering budget voor detailhandelsbeleid’ wordt voor de Stimuleringsregeling in de periode 2026–2027 een budget van in totaal € 200.000 beschikbaar gesteld. Dit budget wordt incidenteel gedekt vanuit de algemene reserve.

3.4B - Economische promotie (nadeel € 75.000)
De gemeenteraad heeft op 22 januari 2026 besloten om voor de organisatie van de Wielerronde Veenendaal-Veenendaal 2026 eenmalig een aanvullende subsidie van maximaal € 75.000 beschikbaar te stellen. De aanvullende bijdrage is bedoeld om de organisatie van de wielerronde in 2026 mogelijk te maken. Inmiddels is gebleken dat het volledige bedrag benodigd is. Conform het raadsbesluit wordt daarom in de 2e bestuursrapportage 2026 incidenteel € 75.000 bijgeraamd.

Risico's / ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling

Binnen dit programma zijn voor deze bestuursrapportage geen relevante risico’s of ontwikkelingen te melden.

Programma 3: Sociale leefomgeving

Thema I: Inkomen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a We verkleinen de effecten van inkomensongelijkheid.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Het Budgetloket en Bemoeizorg richten zich op het in beeld krijgen van de onderliggende problematiek bij schulden en maken een plan van aanpak in samenwerking met de inwoner.
Inhoud en Planning (indicator)

I.a.2. We ontwikkelen een methodiek voor begeleiding tijdens het traject schuldsanering en nazorg na afronding van het traject.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b.1. De Participatiewet wordt op essentiële onderdelen gewijzigd (Participatiewet in balans). We brengen het beleid in lijn met de bedoeling van de wet.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. De Participatiewet wordt op essentiële onderdelen gewijzigd (Participatiewet in balans). We brengen het beleid in lijn met de bedoeling van de wet.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. De ontwikkeling van ons bijstandsbestand is gelijk aan of beter dan het landelijke gemiddelde.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. De werkwijze is erop gericht om de instroom in het bijstandsbestand te beperken en de uitstroom van het bijstandsbestand te bevorderen door inwoners te begeleiden naar werk.
Inhoud en Planning (indicator)

Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Bestaanszekerheid voor iedereen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. We voeren een onderzoek uit om de belemmeringen inzichtelijk te krijgen bij de uitstroom naar werk en kijken naar de mogelijkheden binnen de participatiewet, beleid schulddienstverlening en lokaal armoedebeleid.
Inhoud en Planning (indicator)

II.a.2. We voeren een aanbesteding uit voor de Wet Inburgering waarbij het inburgeringstraject voor alle betrokkenen efficiënter wordt. Het gaat hierbij om het slim combineren van een aantal verplichte wettelijke onderdelen.
Inhoud en Planning (indicator)

II.a.3. We bieden taallessen aan buiten kantoortijden, zodat de statushouder betaald werk kan behouden.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)
II.b. Iedereen doet mee naar vermogen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)
II.b.1. We voeren de wet van School naar Duurzaam Werk uit en ondersteunen jongvolwassenen bij de overgang van onderwijs naar werk.
Inhoud en Planning (indicator)

II.b.2. We hervormen de arbeidsmarktregio tot een regionaal werkcentrum voor arbeidsmarkt gerelateerde ondersteuningsvragen van werkgevers en van inwoners.
Inhoud en Planning (indicator)

II.b.3. We voeren het project Simpel Switchen - Kansen voor Veenendaal - uit.
Inhoud en Planning (indicator)

Inhoud en Planning (toelichting)

Het project Simpel Switchen heeft een impuls gegeven aan de ontwikkeling van de doorlopende lijn van arbeidsparticipatie. Hoewel de ambities nog altijd relevant zijn, is een projectmatige aanpak wellicht minder passend. In het derde kwartaal evalueren we daarom de toegevoegde waarde van het project en doen een voorstel voor het vervolg.

Thema III: Sociaal domein - WMO

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)
III.a. De uitgaven aan de Wmo stijgen in 2026 minder dan voorspeld.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)
III.a.1 We zijn sterk aan de poort, voeren regie op de ondersteuning, en sturen vanuit contractmanagement op doelmatigheid en rechtmatigheid.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b. Het aantal dak- en thuisloze inwoners dat, door middel van een uitstroomurgentie, een passende woonruimte vindt neemt toe in 2026 t.o.v. 2025.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1 We investeren in vroegtijdige signalering en preventie van dakloosheid, waaronder het organiseren van bemoeizorg. We organiseren in de regio een dekkend en toegankelijk opvangaanbod en versterken de samenwerking met ketenpartners.

Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c. Het percentage veerkrachtige inwoners is toegenomen in 2028 ten opzichte van 2024. Dit monitoren we middels de indicator "veerkracht" uit de gezondsheidsmonitor volwassenen en senioren van de GGDrU.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1. We voeren activiteiten uit vanuit de OKO-aanpak en de vijf ketenaanpakken (welzijn op recept, valpreventie, kansrijke start, overgewicht kinderen en volwassenen).

Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d. Jongeren hebben minder mentale klachten, roken minder en het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren neemt af.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1. We leiden jongeren via een platform en sociale media beter toe naar vrijetijdsaanbod en stimuleren een betere samenwerking tussen vrijetijdspartners. We starten een pilot ouderbetrokkenheid en ontwikkelen een preventieleerlijn voor ouders.

Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.e. Iedereen in Veenendaal kan meepraten, meedoen en meebeslissen over diens eigen leven.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.e.1. Uitvoering geven aan programmaplan Inclusie met in de eerste uitvoeringsfase nadruk opbewustwording via aanbodgericht werken ' en op spoor Samenleving.Tegelijkertijd wordt ook ingehaakt op bestaande initiatieven.

Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.f. Een inclusieve, krachtige wijk in het Franse Gat, zoals staat omschreven in de gebiedsvisie 2022.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.f.1. We voeren de in het programmaplan opgenomen inspanningen gericht op de strategische doelen leefbaarheid, meedoen en gezondheid uit, en stellen deze halfjaarlijks bij.

Inhoud en Planning (indicator)

III.f.2. We ontwikkelen een proces voor het meer gestandaardiseerd meetbaar en merkbaar maken van de resultaten
Inhoud en Planning (indicator)

Thema IV: Sociaal domein - Jeugd

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.a. Minder kinderen in de jeugdhulp, en/of lagere intensiteit van hulpverlening per kind/gezin en/of lagere kosten van de jeugdhulp in zijn geheel. De vergelijking wordt gemaakt ten opzichte van de afgelopen vijf kalenderjaren.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.a.1. Via transformatieve stappen en korte deelstappen uitvoering geven aan de keuzes die de raad in het najaar van 2025 heeft gemaakt inzake het project Grenzen aan onze Jeugdzorg.
Inhoud en Planning (indicator)

Inhoud en Planning (toelichting)

Per 1 april 2026 is het Programma Grenzen aan onze Jeugdzorg gestart. De afgelopen maanden is gewerkt aan de randvoorwaarden voor de uitvoering hiervan: het formuleren van projectplannen en het organiseren van de personele capaciteit. Het organiseren van deze raadvoorwaarden heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht. Inmiddels is duidelijk dat de huidige projectplannen niet voldoende besparingen opleveren om het volledige verschil tussen het begrote kader en de werkelijke uitgaven te overbruggen. Met het onderwijs zijn inmiddels diverse gesprekken gevoerd en is er momentum om samen aan de slag te gaan. In het derde kwartaal (in plaats van tweede kwartaal) wordt de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief inhoudelijk nader geïnformeerd.

Thema V: Onderwijs en ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a. Onderwijsachterstanden bij kinderen van 2 tot 12 jaar worden doelgericht aangepakt en verminderd.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1 Het onderwijsachterstandenbeleid wordt herzien, in overleg met stakeholders. Er worden concrete en meetbare afspraken gemaakt over het verminderen van onderwijsachterstanden (o.b.v. Rekenkameronderzoek 2025).
Inhoud en Planning (indicator)

V.a.2 Het aanbod voorschoolse educatie is toereikend om zoveel mogelijk kinderen die voor voorschoolse educatie zijn geïndiceerd hiervan gebruik te kunnen laten maken.
Inhoud en Planning (indicator)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.b. Kinderen en jongeren worden beter ondersteund in hun kansen binnen het onderwijs.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.b.1. We ontwikkelen een dashboard 'Staat van Educatie', dat inzicht geeft in de verschillende onderdelen in het onderwijs en kinderopvang.
Inhoud en Planning (indicator)

V.b.2. We organiseren tweemaal per jaar een LEA overleg, tweemaal een reflectiekamer en minimaal twee bijeenkomsten voor een focussessie op een wettelijk thema.
Inhoud en Planning (indicator)

Thema VI: Sport

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VI.a. De sportdeelname onder inwoners is verhoogd ten opzichte van jaar 2023/2024.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VI.a.1. We optimaliseren de vitaliteitsindex voor clubondersteuning.
Inhoud en Planning (indicator)

VI.a.2. We stimuleren sportdeelname via events en we realiseren van goede randvoorwaarden om te sporten en bewegen.
Inhoud en Planning (indicator)

Thema VII: Cultuur

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VII.a. Inwoners van Veenendaal nemen in toenemende mate deel aan kunst- en cultuuractiviteiten (doelstelling uit onze cultuurvisie).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VII.a.1 In 2026 wordt samen met de culturele partners en op basis van de uitkomsten van de tussenevaluatie uit 2025, het uitvoeringsprogramma voor de tweede beleidsperiode van onze cultuurvisie opgesteld.
Inhoud en Planning (indicator)

Inhoud en Planning (toelichting)

Door prioritering van andere urgente beleidsonderwerpen binnen Cultuur heeft de tussenevaluatie nog niet plaatsgevonden. Omdat de uitkomsten hiervan de basis vormen voor het nog te ontwikkelen uitvoeringsprogramma van de tweede beleidsperiode van de Cultuurvisie, vindt de beoogde realisatie van deze maatregel niet meer in 2026 plaats. Daarnaast wordt vanuit het streven naar integraliteit, onderzocht of dit traject kan worden gekoppeld aan de ontwikkeling van de nieuwe visie op het sociaal domein.

Thema VIII: Welzijn

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.a. In 2026 is de zelfredzaamheid van inwoners van Veenendaal verbeterd, blijkend uit hogere scores op de welzijnsthema's sociale cohesie, meedoen en identiteitsontwikkeling.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.a.1. We voeren een impactmeting uit.
Inhoud en Planning (indicator)

VIII.a.2. We organiseren een leer- en interpretatiesessie.
Inhoud en Planning (indicator)

VIII.a.3. We organiseren minimaal twee dialoogsessies per jaar.
Inhoud en Planning (indicator)

Financiële ontwikkelingen Sociale leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten				
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**-133**	**0**	**0**	**0**
6.1H - Samenkracht en Burgerparticipatie	**-1.000**	**0**	**0**	**0**
6.22A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	**35**	**0**	**0**	**0**
6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	**2.141**	**0**	**0**	**0**
6.753 - Jeugdhulp ambulant landelijk	**69**	**0**	**0**	**0**
6.762 - Jeugdhulp met verblijf regionaal	**992**	**0**	**0**	**0**
6.763 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	**116**	**0**	**0**	**0**
6.792 - PGB Jeugd	**104**	**0**	**0**	**0**
6.821 - Jeugdbescherming	**119**	**0**	**0**	**0**
6.822 - Jeugdreclassering	**19**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten	**2.462**	**0**	**0**	**0**
Baten				
6.5B - Arbeidsparticipatie	**38**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**38**	**0**	**0**	**0**
Saldo van baten en lasten	**-2.424**	**0**	**0**	**0**
Stortingen				
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	**1.000**	**0**	**0**	**0**
Totaal Stortingen	**1.000**	**0**	**0**	**0**
Saldo mutaties reserves	**-1.000**	**0**	**0**	**0**
Totaal 2e bestuursrapportage	**-3.424**	**0**	**0**	**0**

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingzaken (voordeel € 133.000)
Vervoer leerlingen (voordeel € 200.000)
De kosten voor het leerlingenvervoer vallen naar verwachting € 200.000 lager uit dan begroot. De belangrijkste verklaring hiervoor is de actieve inzet op het zelfstandig(er) reizen van leerlingen, in combinatie met een zorgvuldige beoordeling van aanvragen. Hierdoor maken minder leerlingen gebruik van het leerlingenvervoer en worden minder vergoedingen toegekend.

Daarnaast dragen passend onderwijs dichter bij huis en de gewijzigde verordening, waaronder de afstandsgrens van 6 kilometer, bij aan een lagere vervoersbehoefte. Ook de landelijke ontwikkeling naar inclusiever onderwijs kan op termijn leiden tot een verdere afname van het leerlingenvervoer.

Algemeen onderwijsbeleid (nadeel € 67.000)
De centrumgemeente Ede heeft voorgesteld om de kosten van langdurig ziekteverzuim binnen het Doorstroompunt over de jaren 2024 en 2025 regionaal te verdelen. Voor Veenendaal gaat het om een incidentele bijdrage van € 67.000.

De kosten hebben betrekking op medewerkers die regionaal werkzaam zijn voor alle deelnemende gemeenten. Op grond van de rijksregels kunnen de loonkosten tijdens ziekte echter niet ten laste worden gebracht van de specifieke uitkering. Voor de betreffende periode zijn vooraf geen afspraken gemaakt over de verdeling van deze kosten.

Gelet op het gezamenlijke belang van de regionale uitvoering en de continuïteit van het Doorstroompunt wordt voorgesteld om eenmalig bij te dragen aan deze kosten. Daarbij wordt expliciet vastgelegd dat sprake is van een incidentele en pragmatische oplossing, waaraan voor toekomstige jaren geen rechten kunnen worden ontleend.

In de samenwerkingsovereenkomst voor de periode 2026–2029 worden nadere afspraken opgenomen over de verdeling van risico's en financiële verantwoordelijkheden.

6.1H - Samenkracht en Burgerparticipatie (neutraal € 1.000.000)
Dit betreft een storting in de bestemmingsreserve ontheemden ten behoeve van het dekken van de risico's die zich in de aankomende jaren kunnen voordoen, denk hierbij aan het teruglopen van dekking vanuit het Rijk maar gelijkblijvende kosten en verplichtingen.

6.22A - Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd - 6.75 Jeugdhulp - 6.82 Jeugdbescherming/reclassering (nadeel € 3.491.000)

In de Programmabegroting 2026-2029 was reeds rekening gehouden met het risico dat het beschikbare budget voor de tweedelijns jeugdzorg in 2026 niet toereikend zou zijn. Hiervoor was een risicobedrag van € 7,5 miljoen opgenomen.

Bij de 1e bestuursrapportage was nog geen actuele prognose van de regio JeugdFV beschikbaar. Op basis van de eindstand 2025, de OVA-index en een aanname voor autonome groei werd toen een verwacht tekort van circa € 6,3 miljoen berekend. Omdat op dat moment nog onvoldoende zicht bestond op de ontwikkeling gedurende het gehele jaar, is bij de 1e bestuursrapportage € 3,2 miljoen bijgeraamd (eerste helft van het jaar). Daarbij is aangekondigd het financiële beeld bij de 2e bestuursrapportage te actualiseren op basis van de eerste voortgangsrapportage van de regio.

Deze regionale prognose is inmiddels beschikbaar. De regio verwacht voor Veenendaal in 2026 uitgaven van € 38,463 miljoen. Het beschikbare gemeentelijke budget bedraagt, na verwerking van onder andere de 1e bestuursrapportage en de meicirculaire 2026, € 34,972 miljoen. Om het budget in overeenstemming te brengen met de actuele prognose wordt daarom aanvullend € 3,491 miljoen bijgeraamd. Daarmee bedraagt de totale bijraming via de 1e en 2e bestuursrapportage in 2026 circa € 6,7 miljoen. Dit sluit aan bij het financiële risico dat eerder voor 2026 werd voorzien.

Ten opzichte van de eindstand 2025 (34,9 miljoen) nemen de geprognosticeerde uitgaven 2026 aan tweedelijns jeugdzorg met circa € 3,5 miljoen toe. Opvallend is dat deze kostenstijging plaatsvindt terwijl het totale aantal jeugdigen in jeugdhulp afneemt. De hogere uitgaven worden met name veroorzaakt door de indexatie van 5,1% en een toename van de intensiteit en kosten van de ingezette jeugdhulp. De grootste kostenstijgingen doen zich voor binnen de ambulante jeugdhulp en het verblijf, waarbij met name behandeling en residentiële jeugdhulp toenemen. Bij het onderdeel veiligheid is momenteel een daling zichtbaar.

De maatregelen die worden ontwikkeld om de groei van de jeugdzorguitgaven te beperken, hebben naar verwachting in 2026 nog geen substantieel financieel effect.

6.792 PGB Jeugd (nadeel € 104.000)

Voor 2026 is op basis van de actuele gegevens een bedrag van € 509.000 aan jeugd-PGB's toegekend. In de begroting is hiervoor € 405.232 beschikbaar. Het verschil van afgerond € 104.000 wordt in deze bestuursrapportage bijgeraamd.

De hogere uitgaven worden vooral veroorzaakt door structureel hogere PGB-tarieven en werkgeverslasten, wijzigingen in het gemeentelijke beleid en enkele jeugdigen met een zeer intensieve en langdurige zorgvraag. Sinds 2024 zijn de PGB-tarieven gebaseerd op de cao VVT in plaats van het wettelijk minimumloon. Daarnaast leidt de per 1 januari 2026 ingevoerde Regeling dienstverlening aan huis tot hogere kosten per PGB. Ook is het eerdere uitgangspunt dat zorg in natura voorliggend is op een PGB komen te vervallen.

Verder is sprake van enkele jeugdigen met een zeer hoge zorgvraag die naar verwachting op termijn doorstromen naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Tot die tijd drukken deze kosten op het budget voor PGB Jeugd.

Medio september wordt de eerste prognose van de SVB voor 2026 verwacht. Op basis daarvan wordt de raming opnieuw geactualiseerd. Een eventuele verdere afwijking wordt betrokken bij de decemberwijziging 2026.

Baten

6.5B - Arbeidsparticipatie (voordeel € 38.000)
Gemeente Veenendaal heeft deelgenomen aan de Lerende Praktijk Simpel Switchen van Movisie. Voor de hiervoor ingezette ambtelijke capaciteit ontvangt de gemeente in 2026 een vergoeding. Deze vergoeding was niet in de begroting opgenomen en leidt tot een incidenteel voordeel van € 38.000.

Reservemutatie

Storting
Reserve ontheemden € 1.000.000
zie toelichting taakveld 6.1H - Samenkracht en Burgerparticipatie.

Risico's / ontwikkelingen Sociale Leefomgeving

Wmo
Aanbieder HBH geeft aan dat het huidige tarief als opdrachtnemer niet langer toereikend is. Vraag is om een (vereenvoudigd) kostprijsonderzoek of andere vorm van tariefherijking uit te voeren. De kans is aanwezig dat na kostprijsonderzoek het huidige tarief zal stijgen.

AZWA
Sinds de eerste bestuursrapportage is meer duidelijkheid ontstaan over de financiering van de basisfunctionaliteiten binnen het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Het Rijk heeft de Regeling specifieke uitkering AZWA gepubliceerd, waarmee voor de periode 2027–2029 middelen beschikbaar zijn gesteld aan gemeenten en regio's. Momenteel wordt samen met de regiogemeenten gewerkt aan de regionale werkagenda, waarin afspraken worden gemaakt over de inzet van deze middelen en de verdere doorontwikkeling van de huidige ketenaanpakken. Gedurende de implementatie en uitvoering zal blijken of de beschikbare middelen toereikend zijn om alle gewenste basisfunctionaliteiten structureel te realiseren. Daarnaast vraagt implementatie extra capaciteit bij gemeenten, GGD en zorg- en welzijnsorganisaties. Personeelstekorten kunnen de uitvoering vertragen.

Jeugd

Risico

Omdat de landelijke wetgeving onvoldoende normeert en gemeenten bij wet hierin een beperkte invloed hebben, is het risico dat er veel inspanningen worden geleverd, waarbij de financiële kosten voor Veenendaal opnieuw hoger worden dan in 2025. Deze stijging wordt voornamelijk bepaald door loon- en prijsindexaties van aanbieders en nauwelijks door de toename van het aantal cliënten in het stelsel. Dit risico is ook genoemd in de eerste bestuursrapportage en blijft onverminderd groot.

Invulling taakstelling

Voor de invulling van de taakstelling wordt, naast de eerder ingezette maatregelen, binnen het programma *Grenzen aan onze Jeugdzorg* momenteel gewerkt aan de nadere uitwerking door middel van een aantal projecten en maatregelen. De Raad wordt hierover via een raadsinformatiebrief in het derde kwartaal 2026 geïnformeerd. Zoals eerder is gecommuniceerd bij de programmabegroting 2026-2029, is de verwachting dat de besparingseffecten hiervan op zijn vroegst vanaf 2027 zichtbaar worden. De mate waarin deze besparingseffecten gerealiseerd kunnen worden, zijn ook sterk afhankelijk van invloeden buiten de gemeente Veenendaal. Op basis van de huidige uitwerking is inmiddels duidelijk dat deze projecten en maatregelen naar verwachting niet voldoende zijn om het volledige verschil tussen het begrote kader en de verwachte werkelijke uitgaven te overbruggen. Dit vraagt de komende periode met name een versteviging van de executiekracht in het programma alsook om aanvullende aandacht voor de resterende opgave.

Residentieel verblijf aan de Ghandistraat

De zorgaanbieder Pactum die het verblijf aan de Ghandistraat levert als alternatief voor gesloten jeugdzorg heeft de gemeentes in de regio JeugdFV geïnformeerd dat de doelgroep zwaarder is dan verwacht en dat er extra personeel zal moeten worden ingezet.

Onderwijs

Samen met het onderwijs zetten we zowel regionaal als lokaal in het op het vergroten van de schoolaanwezigheid van kinderen.
Daarnaast ligt er vanaf april 2026 een uitspraak van de Hoge Raad over de toepassing van de vrijstelling artikel 5 sub b van de leerplichtwet. De kern van de uitspraak is dat er in principe geen (nieuwe) vrijstellingen ontstaan van rechtswege als er openbaar onderwijs aanwezig is in de woongemeente. Openbare scholen zijn toegankelijk en neutraal voor alle kinderen. Concreet betekent dit dat er geen nieuwe vrijstellingen ontstaan en verlopen vrijstellingen krijgen een overgangsjaar om tot een schoolinschrijving te komen per augustus 2027. Vanuit leerplicht zal na de zomer met ouders het gesprek worden gevoerd over instroom in het onderwijs. Dit wordt in samenspraak met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en met de scholen opgepakt.

Jeugd en onderwijs

In het kader van het raadsbesluit *Grenzen aan onze Jeugdzorg* van oktober 2025 werken onderwijsinstellingen, het CJG, leerplicht en de gemeente intensiever samen. Deze versterkte samenwerking geeft steeds beter zicht op bestaande knelpunten. Een belangrijk signaal is dat een groep jonge kinderen niet kan instromen in het speciaal basisonderwijs en daardoor ondersteuning ontvangt via jeugdzorgaanbieders. Deze situatie is onwenselijk, omdat dit leidt tot onnodig leed bij deze jonge kinderen en hun gezinnen, tot onnodig gebruik van jeugdzorg en tot langere wachtlijsten bij jeugdzorgaanbieders.

Het CJG brengt deze situaties samen met de betreffende zorgaanbieders in kaart en schaalt, conform de prestatieafspraken, op naar de betrokken scholen, leerplicht en de gemeente. Hiermee willen wij eraan bijdragen dat deze kinderen zo snel mogelijk op een passende onderwijsplek terechtkomen.

Sport
Op 2 juli 2026 heeft de raad een motie Vreemd aangenomen over het aanleveren van een voorstel, waarin verschillende scenario's met risico's inzake borgstellingen en subsidies kleedaccommodaties/vastgoed sportverenigingen worden voorgelegd. Inmiddels is een integrale uitwerking in gang gezet.

Theater
Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om een tijdelijk theater te realiseren voor de periode waarin het nieuwe theater gebouwd wordt. Vanuit de RegioDeal Foodvalley zijn middelen aangevraagd om deze kosten te dekken. Inmiddels is bekend dat deze middelen zijn toegekend.

Jongerenwerk
De maatschappelijke opgave voor het jongerenwerk groeit. Vanuit de lokale uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd wordt ingezet op het versterken van de pedagogische basis, preventie en vroegsignalering. Tegelijkertijd is de beschikbare capaciteit voor het jongerenwerk afgenomen, terwijl de behoefte aan zichtbaarheid en aanwezigheid in de wijken toeneemt. Daarom wordt een analyse uitgevoerd naar de inrichting van het jongerenwerk in Veenendaal, de rol van de verschillende aanbieders en de aansluiting op de maatschappelijke opgave.

Programma 4: Burger en Bestuur

Thema I: Dienstverlening (extern)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Tevreden 'klanten'

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Het uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) en het onderzoeken en oppakken van verzoeken voor verbetering van de dienstverlening.

Inhoud en Planning (indicator)

Thema II: Burger en samenwerking

Thema III: Veiligheid samenleving

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a Inwoners en ondernemers kunnen veilig wonen, werken en leven in de stad en weten hoe ze weerbaar zijn tegen verschillende soorten criminaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1. Samen met partners, inwoners en ondernemers realiseren we de doelstellingen uit het IVP Heuvelrug 2023-2026.

Inhoud en Planning (indicator)

Financiële ontwikkelingen Burger en bestuur
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten				
1.2 - Openbare orde en veiligheid	**0**	**36**	**36**	**36**
Totaal Lasten	**0**	**36**	**36**	**36**
Saldo van baten en lasten	**0**	**-36**	**-36**	**-36**
Totaal 2e bestuursrapportage	**0**	**-36**	**-36**	**-36**

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

1.2 - Openbare orde en veiligheid (€ 36.000)

Verhoging bijdrage Zorg- en Veiligheidshuis Regio Utrecht (structureel nadeel € 36.000)

De gemeentelijke bijdrage aan het Zorg- en Veiligheidshuis Regio Utrecht wordt vanaf 2027 structureel verhoogd met € 35.647. De verhoging is nodig om de regionale basisvoorziening structureel en toekomstbestendig te financieren en om te voldoen aan wettelijke verplichtingen uit de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden. Daarnaast wordt de niet eerder doorberekende indexering verwerkt en wordt voor de deelnemende gemeenten een uniforme bijdrage per inwoner gehanteerd.

Risico's / ontwikkelingen Burger en Bestuur

Niet van toepassing

Programma 5: Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Financiële ontwikkelingen Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten				
0.5 - Treasury	**-480**	**0**	**0**	**0**
0.8 - Overige baten en lasten	**-814**	**-350**	**-350**	**-350**
Totaal Lasten	**-1.294**	**-350**	**-350**	**-350**
Baten				
0.5 - Treasury	**473**	**0**	**0**	**0**
0.61 - OZB-woningen	**195**	**0**	**0**	**0**
0.62 - OZB niet-woningen	**328**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**996**	**0**	**0**	**0**
Saldo van baten en lasten	**2.290**	**350**	**350**	**350**
Totaal 2e bestuursrapportage	**2.290**	**350**	**350**	**350**

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.5 - Treasury (voordeel € 480.000)
Op de rente van geldleningen is een voordeel van circa € 480.000 gerealiseerd. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een lager financieringsvolume als gevolg van het gunstige exploitatieresultaat over 2025 en een lagere rente op kortlopende leningen (2,25% in plaats van 3%).

0.8 - Overige baten en lasten (voordeel € 814.000)
Reserveringen (voordeel € 350.000)
Areaal uitbreiding grijs en groen ad € 350.000

Rente MIP (voordeel € 464.000)

Als gevolg van vertragingen in de uitvoering van investeringen zijn de rente lasten lager dan geraamd, wat tot een voordeel leidt van € 464.000.

Baten

0.5 - Treasury (voordeel € 473.000)
Op de renteopbrengsten van verstrekte leningen aan derden is een voordeel van € 473.000 ontstaan. Door de stijging van de rente is ook de omslagrente toegenomen van 1,5% naar 2%. Deze stijging, gecombineerd met een hoger volume aan verstrekte leningen, heeft geleid tot hogere opbrengsten uit starters- en duurzaamheidsleningen.

0.61 OZB woningen (voordeel € 195.000)
Uit de tussentijdse rapportage van GBLT van juli 2026 blijkt dat de OZB-opbrengsten over 2026 hoger uitvallen dan begroot. Op basis van de daadwerkelijk opgelegde aanslagen maakt GBLT een prognose van de totale opbrengst over het belastingjaar. Rekening houdend met nog op te leggen aanslagen en verwachte verminderingen, leidt dit tot een verwachte hogere opbrengst van € 195.000 ten opzichte van de begroting.

0.62 OZB niet-woningen (voordeel € 328.000)
Uit de tussentijdse rapportage van GBLT van juli 2026 blijkt dat de OZB-opbrengsten over 2026 hoger uitvallen dan begroot. Op basis van de daadwerkelijk opgelegde aanslagen maakt GBLT een prognose van de totale opbrengst over het belastingjaar. Rekening houdend met nog op te leggen aanslagen en verwachte verminderingen, leidt dit tot een verwachte hogere opbrengst van € 328.000 ten opzichte van de begroting.

Risico's / ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Binnen dit programma zijn voor deze bestuursrapportage geen relevante risico’s of ontwikkelingen te melden.

Programma 6: Bedrijfsvoering

Thema V: Bedrijfsvoering algemeen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a. Grip verbeteren op rechtmatigheid van inkopen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1. Implementatie/uitrol van het inkoop -en bestelsysteem binnen de organisatie.
Inhoud en Planning (indicator)

Financiële ontwikkelingen Bedrijfsvoering
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten				
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	**105**	**0**	**0**	**0**
0.4Q - Overhead (Belastingen)	**50**	**50**	**50**	**50**
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	**-200**	**0**	**0**	**0**
9.922 - Algemeen Wijkservice	**300**	**300**	**300**	**300**
9.924 - Algemeen RO & bouwen	**-300**	**0**	**0**	**0**
9.929 - Algemeen Werk en Inkomen - Regie	**-200**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten	**-245**	**350**	**350**	**350**
Saldo van baten en lasten	**245**	**-350**	**-350**	**-350**
Totaal 2e bestuursrapportage	**245**	**-350**	**-350**	**-350**

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.4 - Overhead
Juridische zaken (nadeel € 105.000)
In verband met rechtszaken en procedures hebben we extra onvoorziene kosten moeten maken die niet binnen het bestaande budget opgevangen kunnen worden. Het is derhalve noodzakelijk om bij te ramen. De extra kosten worden geraamd op € 105.000.

Belastingen (nadeel € 50.000)
In verband met de afwikkeling van beroepszaken over oude belastingjaren is externe expertise ingehuurd. Bureau Thorbecke, experts in fiscale beroepszaken, zal naar verwachting in 2026 € 50.000 aan kosten declareren.

9.9 Algmeen - Organisatiekosten (voordeel € 700.000)
Bij de eerste bestuursrapportage is aangegeven dat binnen de bedrijfsvoeringskosten mogelijk ruimte zou ontstaan, maar dat het toen nog te vroeg was om hiervoor een vrijval te ramen. Inmiddels is er meer zicht op de ontwikkeling van deze kosten. Verspreid over de organisatie ontstaan voordelen, met name door tijdelijk onvervulde vacatures en lagere of later ingezette inhuur. Daartegenover staat op onderdelen extra benodigde inzet. Per saldo verwachten we voor 2026 een voordeel van € 700.000 op de organisatiekosten, hetgeen een voorzichtige raming is. Dit voordeel is verspreid over meerdere thema's en teams en wordt daarom op concernniveau verwerkt.

9.922 Algemeen Wijkservice (nadeel € 300.000)
De afgelopen jaren neemt het aantal medewerkers dat via IW4 wordt gedetacheerd af. Hierdoor wordt een deel van het beschikbare budget voor IW4 niet langer ingezet voor detachering, maar voor de inhuur van aannemers om de werkzaamheden in de openbare ruimte van Veenendaal uit te voeren. Hiertoe wordt € 300.000 budgetneutraal overgeheveld vanaf het taakveld 5.7A Openbaar groen en (openlucht) recreatie (zie hoofdstuk 2 Fysieke Leefomgeving) naar het personeelsbudget.

Risico's / ontwikkelingen Bedrijfsvoering

Verzuim
Het verzuimbeeld in 2026 is, ten opzichte van dezelfde peildatum in 2025 (21 juli), duidelijk positiever. Het totale verzuimpercentage is gedaald van 6,39% naar 4,89%. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een sterke afname van het extra langdurig verzuim, dat is teruggelopen van 2,79% naar 0,86%. De afname van enkele langdurige verzuimdossiers heeft hierbij een belangrijke rol gespeeld.
Tegelijkertijd zien we een stijging van het aantal ziekmeldingen: 326 meldingen in 2026 tegenover 249 in 2025. Hierdoor ligt ook de meldingsfrequentie hoger. De gemiddelde verzuimduur is echter aanzienlijk afgenomen, van 30,4 naar 23,8 dagen. Dit wijst erop dat medewerkers gemiddeld sneller herstellen en terugkeren naar het werk. Het aandeel medewerkers zonder verzuim (nulverzuim) ligt iets lager, wat in lijn is met het hogere aantal ziekmeldingen.

Arbodienstverlening en preventie
Momenteel loopt de aanbesteding voor de arbodienstverlening. Het huidige contract eindigt op 1 november 2026. Zodra duidelijk is welke partij de dienstverlening gaat verzorgen, wordt gestart met de voorbereiding van een Preventief Medisch Onderzoek (PMO/PAGO).
Met het PMO/PAGO willen we inzicht verkrijgen in de gezondheid, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Het onderzoek biedt medewerkers de mogelijkheid hun gezondheid in relatie tot het werk te laten beoordelen en draagt bij aan het vroegtijdig signaleren van gezondheidsrisico's. De uitkomsten vormen een belangrijke basis voor het verder versterken van preventie, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid binnen de organisatie.

Traineeship
De afgelopen periode zijn bij de verschillende gemeenten en opdrachtgevers binnen de Foodvalley-regio opdrachten geïnventariseerd voor het tweede jaar van het traineeship. Dit heeft geresulteerd in ruim twintig opdrachten, waarop de trainees – afhankelijk van hun ontwikkelbehoefte en interesses – een top 3 van voorkeuren konden aangeven.
Naar aanleiding van diverse matchgesprekken tussen de trainees en de opdrachtgevers zijn alle trainees geplaatst op een passende opdracht voor hun tweede jaar. Van de tien trainees gaan er drie aan de slag binnen de gemeente Veenendaal, op opdrachten binnen de vakgebieden Financiën en Duurzaamheid.

Voortgang risico's

Voortgang risico’s

In de bestuursrapportages geven we u een beeld van de eventuele actuele ontwikkelingen qua risico’s en beheersing daarvan. Bij de begroting geven we een uitvoeriger beeld van de risico's en zetten we die af tegen het weerstandsvermogen.

Actueel beeld

Internationaal blijven geopolitieke spanningen een belangrijke bron van onzekerheid. Conflicten, handelsbelemmeringen en ontwikkelingen op de energie- en grondstoffenmarkten zorgen voor aanhoudende risico's voor de wereldeconomie en de financiële markten. Deze onzekerheden werken door in de Nederlandse economie en zijn ook merkbaar voor inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven, onder meer door schommelingen in energieprijzen, grondstofkosten en renteontwikkelingen.

Hoewel de Nederlandse economie zich vooralsnog veerkrachtig toont, blijft de economische groei kwetsbaar voor internationale ontwikkelingen. Tegelijkertijd bestaat het risico dat inflatie langer aanhoudt dan gewenst, onder andere als gevolg van geopolitieke spanningen, verstoringen in wereldwijde handelsketens en ontwikkelingen op de energiemarkten.

Gelet op deze ontwikkelingen blijft het van belang om in te zetten op verduurzaming, energiebesparing en het versterken van de lokale en regionale weerbaarheid. Door de afhankelijkheid van internationale energie- en grondstoffenmarkten verder te verminderen, kunnen de gevolgen van externe schokken beter worden opgevangen.

Daarnaast blijven we intern werken aan het vergroten van onze organisatorische weerbaarheid en aan het waarborgen van de continuïteit van cruciale bedrijfsprocessen. Hierbij is er nadrukkelijk aandacht voor digitale veiligheid, crisisbeheersing en de beschikbaarheid van essentiële voorzieningen.

Tot slot vormen structurele knelpunten zoals netcongestie, stikstofbeperkingen, schaarste op de arbeidsmarkt en de druk op de fysieke leefomgeving nog steeds belangrijke risico's voor de realisatie van gemeentelijke ambities. Deze knelpunten hebben in het bijzonder gevolgen voor woningbouw, economische ontwikkeling, de energietransitie en maatschappelijke voorzieningen. De beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet vraagt blijvend om afstemming met netbeheerders, slimme oplossingen voor energiegebruik en een zorgvuldige prioritering van nieuwe initiatieven.

Naast de eerder genoemde risico’s, zijn de belangrijkste risico’s nog steeds:

- de oplopende kosten van de jeugdzorg en de haalbaarheid van de taakstellingen daarop;
- het risico dat de indexering van budgetten niet toereikend is voor de feitelijke kostenontwikkeling binnen specifieke domeinen.
- de risico’s van mogelijk oplopende uitkeringslasten en minimakosten;
- de krapte op de arbeidsmarkt, waardoor het lastig is om voor specifieke functies personeel te vinden.

Doordat de gemeentelijke weerstandscapaciteit goed op orde is, kunnen deze risico’s vooralsnog in voldoende mate worden afgedekt.

Tabel 1 Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene reserve na resultaat 2e bestuursrapportage 2026	41.419.000
Onbenutte belastingcapaciteit ozb	10.000.000
Totale weerstandscapaciteit	51.419.000

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt voor het belangrijkste deel gevoed door de algemene reserve met een bedrag van € 41,4 miljoen (incidenteel). Ook de onbenutte belastingcapaciteit is met € 10 miljoen (structureel) een belangrijke bron voor de weerstandcapaciteit. Doordat er sprake is van een structurele post is deze post belangrijker dan hij zo op het eerste gezicht oogt in vergelijking met de algemene reserve.

De gemeentelijke weerstandscapaciteit bedraagt totaal € 51,4 miljoen.

Bijlagen

Bijlage 1: Budgettair neutrale mutaties
Bedragen x €1.000

BN Mutaties	Raming 2026 budgetneutraal	Raming 2027 budgetneutraal	Raming 2028 budgetneutraal	Raming 2029 budgetneutraal
Lasten				
0.1A - Bestuur	**-59**	**-59**	**-59**	**-59**
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	**477**	**440**	**440**	**440**
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	**-81**	**-44**	**-44**	**-44**
0.4Q - Overhead (Belastingen)	**0**	**0**	**0**	**0**
0.5 - Treasury	**1.119**	**0**	**0**	**0**
0.8 - Overige baten en lasten	**-300**	**-300**	**-300**	**-300**
1.2 - Openbare orde en veiligheid	**-45**	**0**	**0**	**0**
6.1B - Samenkracht en burgerparticipatie	**0**	**-1**	**-1**	**-1**
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	**45**	**16**	**16**	**16**
6.22A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	**-226**	**0**	**0**	**0**
6.3A - Inkomensregelingen	**0**	**-15**	**-15**	**-15**
6.714 - Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	**-39**	**-42**	**-43**	**-45**
6.751 - Jeugdhulp ambulant lokaal	**280**	**0**	**0**	**0**
6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	**6.411**	**0**	**0**	**0**
6.753 - Jeugdhulp ambulant landelijk	**-6.850**	**0**	**0**	**0**
6.762 - Jeugdhulp met verblijf regionaal	**2.479**	**0**	**0**	**0**
6.763 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	**-594**	**0**	**0**	**0**
6.811 - Beschermd wonen (Wmo)	**243**	**243**	**243**	**243**
6.812 - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	**180**	**0**	**0**	**0**
6.821 - Jeugdbescherming	**-1.313**	**0**	**0**	**0**
6.822 - Jeugdreclassering	**-87**	**0**	**0**	**0**
7.1A - Volksgezondheid	**62**	**42**	**43**	**45**
7.4D - Milieubeheer	**714**	**0**	**0**	**0**
9.901 - Algemeen Directie	**300**	**300**	**300**	**300**
9.912 - Algemeen KCC	**250**	**250**	**250**	**250**
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	**-100**	**0**	**0**	**0**
Totaal Lasten	**2.866**	**831**	**831**	**831**
Baten				
0.2 - Burgerzaken	**250**	**250**	**250**	**250**
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	**337**	**337**	**337**	**337**
0.5 - Treasury	**1.119**	**0**	**0**	**0**
6.5B - Arbeidsparticipatie	**0**	**0**	**0**	**0**
6.751 - Jeugdhulp ambulant lokaal	**0**	**0**	**0**	**0**
6.811 - Beschermd wonen (Wmo)	**243**	**243**	**243**	**243**
6.812 - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	**180**	**0**	**0**	**0**
7.1A - Volksgezondheid	**23**	**0**	**0**	**0**
7.4D - Milieubeheer	**714**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**2.866**	**831**	**831**	**831**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 2: Overzicht structurele mutaties
Bedragen x €1.000

Exploitatie	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten			
1 Fysieke Leefomgeving	**330**	**330**	**330**
2 Economie, Werk en Ontwikkeling	**100**	**0**	**0**
4 Burger en Bestuur	**36**	**36**	**36**
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	**-350**	**-350**	**-350**
6 Bedrijfsvoering	**350**	**350**	**350**
Totaal Lasten	**466**	**366**	**366**
Baten			
1 Fysieke Leefomgeving	**370**	**370**	**370**
3 Sociale Leefomgeving	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**370**	**370**	**370**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	**-96**	**4**	**4**
Gerealiseerd resultaat	**-96**	**4**	**4**